

PREOBLIKOVANJE KS V OBČINI CENTER

Potreba krajanov, ne ukaz

Iz razgovora z Ivanom Sušnikom, izvršnim sekretarjem za politični sistem pri OK ZKS Ljubljana Center

Zveza komunistov v Ljubljani je na osnovi kongresnih opredelitev in nalog ZK pričela decembra 1978 akcijo za ustavno preobrazbo in prostorsko preoblikovanje krajevnih skupnosti. Kakšni so rezultati v občini Center po enoinpolletni dejavnosti?

»Tudi v naši občini so veliki. Na referendumih 20. aprila, so se v KS Tabor, Kolodvor, Poljane in Stara Ljubljana odločili, da iz obstoječih krajevnih skupnosti oblikujejo nove. Res pa je, da proces preobrazbe v občini še ni zaključen. Zlasti še ne v KS Ajdovščina, Gradišče, Stari Vodmat in Prule, ki so se odločile da se ne preoblikujejo, marveč da poglobijo ustavne zamisli na že obstoječih krajevnih skupnostih.«

– Kakšna so vaša pričakovanja po preoblikovanju KS v občini?

»Pričakujemo veliko. Predvsem bo preoblikovanje omogočilo ustvarjalno in vsebinsko bogato dejavnost večjega števila delovnih ljudi in občanov, sprostitev pobud, več zavzetosti pri razreševanju pomembnih vprašanj, ki so še odprta. Akcija preoblikovanja ima širši politični pomen, in to zaradi zavzetosti na stotine in stotine novih aktivistov v krajevni samoupravi, zaradi možnosti neposrednega izražanja različnih interesov ljudi in zaradi uveljavljanja tesnejših delegatskih razmerij.«

– Slabosti, ki smo jim priče v krajevnih skupnostih pa vendarle še močno opozarjajo na precejšnjo odmaknjenost nekaterih organov in organizacij od krajanov, mar ne?

»V organiziranosti in delovanju krajevnih skupnosti zasledimo resda elemente »kopiranja« organizacije in delovanja organov občine, kot so način delegiranja delegatov, organiziranost skupščin krajevnih skupnosti ter način njihovega odločanja s preglasovanjem. Glede na svojo velikost in število krajanov krajevne skupnosti še niso povsem zaživele kot resnične samoupravne skupnosti in kot soseske, v katerih se grade

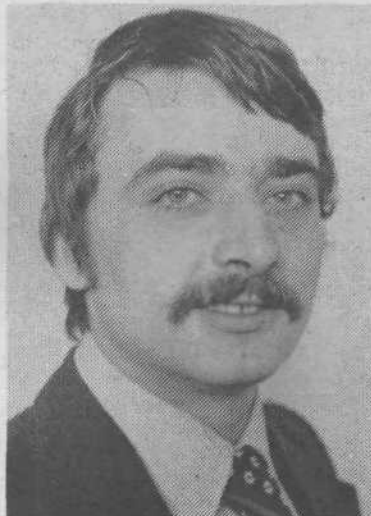
humani medsebojni odnosi. Še vedno se s krajevno skupnostjo pogosto enači razmero ozek krog funkcionarjev in strokovnih delavcev, ki delajo za potrebe KS. In pogosto še vedno ne obravnavamo združenega dela, ponekod tudi družbenopolitičnih organizacij, družbenih organizacij in društev kot sestavni del KS (čeprav so njihovi delegati praviloma zastopani v skupščinah KS), marveč se pojem KS še zožuje na organe KS.«

– Kako sedanja usposobljenost in obstoječa sestava komunistov v KS vpliva na urniščevanje politike ZK v KS?

»Pri terenskih organizacijah ZK je že dalj časa v ospredju kot problem med drugim tudi kadrovski sestav, starostni in socialni. V vseh 24 osnovnih organizacijah je 948 članov ZK, od tega 438 žensk. 772 članov ali 82 odstotkov je starih nad 52 let. Upokojenec je 625, od tega 285 žensk. Gospodinj je 56 in 43 študentov. Povprečna starost komunistov v osnovnih organizacijah KS Kolodvor je nad 60 let. Povedati je treba, da je velik del članov zelo aktiven. Žal pa v pomladitvi članstva res ne uspevamo v zadostni meri.«

– Kako se upreti očitkom, da je bila akcija preobrazbe KS narekovana »z vrha«?

»Preobrazbo je treba razumeti kot potrebo. Naj omenim, da ZK na terenu še ni izkoristila vseh možnosti in oblik svojega dela in da je treba z jasno oblikovanimi predlogi spodbuditi najširšo dejavnost med vsemi člani ZK in jo preko aktivov ZK v hišah prenesti v hišne svete ter preko svetov ZK v KS: Aktivnost je treba usmerjati tudi preko akcijskih odborov in socialistične zveze. Ni potrebno, da bi iz vsakega drugačnega mišljenja posameznika de-



Ivan Sušnik, izvršni sekretar za politični sistem pri OK ZKS Ljubljana Center: »Preobrazbo je treba razumeti kot potrebo...«

lali problem. Naš glavni sovražnik so namreč slabosti v naši samoupravni organiziranosti, in to ponuja možnost za delovanje tehnobirokratskih sil znotraj KS.

Mnogim kritika seveda ni namenjena. Težko bi kaj očitali komunistom v Stari Ljubljani ali na Poljanah. V teh krajevnih skupnostih smo na primer ob izidu referendumov dosegli najboljše rezultate, še posebej v KS Stara Ljubljana, kjer se je referenduma udeležilo 2381 od 2680 volilcev, in je glasovalo za preoblikovanje krajevne skupnosti 2152, to je nad 80 odstotkov krajanov.

Prav tako lahko zelo pozitivno ocenimo delo svetov ZK na Taboru, ki je s pisnimi obvestili in organiziranimi zbori s člani ZK na tem območju zapolnil vrzel, ki se je pojavila v predhodnih aktivnostih. Tako so bili člani ZK podrobno obveščeni o smotrih ustavne preobrazbe in prostorskega preoblikovanja krajevnih skupnosti. Sveti ZK v KS so ob konkretnih nalogah dobro zaživele. Res pa je, da se dejavnost ZK še ne odvija preko aktivov ZK v hišah.«

A. Š.

Razstava »Partijski tisk na Slovenskem«

16. junija so v razstavnih prostorih Slovenske akademije znanosti in umetnosti na Novem trgu 5 slovesno odprli razstavo z naslovom »Partijski tisk na Slovenskem«, ki so jo ob 60-letnici ustanovitve KPJ v Sloveniji ter ob 70-letnici rojstva Toneta Tomšiča pripravila glasila Delo, Komunist in Delavska enotnost.

V veži hiše Novi trg 2 pa je odprta razstava »Delavski dom, središče revolucionarnega delavskega gibanja v obdobju od leta 1920 do 1928.«



Razstavo so si ogledali tudi številni visoki gostje, med njimi Bratko Kreft, Vida Tomšič, Marijan Breclj, Jaro Dolar in Tone Vahen. Foto: Dragan Arrigler

Obisk prijateljev z Reke

Pravzaprav brez zamude vlaka ni šlo. Zato pa je bilo srečanje starih znancev in prijateljev z Reke toliko bolj prisrčno. Nekaj manj kot deset ur je premalo, da bi si povedali vse, kar so si Rečani in Ljubljanci imeli povedati. Nešteto je bilo vprašanj in prav toliko odgovorov. Prišli so mladi in stari, delavci, učenci, študenti, predstavniki mesta. Reka v malem. Povsod so bili toplo sprejeti, na vsakem koraku.

Z neba je tisto sobotno dopoldne žarelo sonce. In nov sončni žarek je posijal tudi v srca mladih iz Zavoda za slepo in slabovidno mladino v Ljubljani. Rečani so jim poklonili harmoniko, ki so si jo tako želeli. Ko bodo raztegnili meh, se bodo spomnili na prijatelje iz največje luke našega Jadrana, iz mesta, kjer vsak dan pristane in odpluje nešteto malih in velikih belih lepotic.

Več ljubljanskih krajevnih skupnosti je pobratenih z reškimi. Tako goji KS Gradišče prijateljske stike s KS »Brajda« na Reki že od leta 1966. Stare znance in dobre prijatelje so popeljali najprej v prostore SOZ Iskra na Trgu revolucije, kjer so se med drugim pogovarjali o možnostih večjega gospodarskega sodelovanja z Reko, nato so si gostje ogledali kulturni dom Ivana Cankarja in notranjost skupščine SRS, na Urhu pa so še poklonili spomenu žrtev NOV.

Muzej in spomenik NOB na Urhu so obiskali tudi predstavniki KS Luka Reka, ki je pobratena s KS Kolodvor. Gostitelji so jih popeljali še na Janče, kjer so obudili spomine na boje II. grupe odrediv na Tujem vrhu pri Jančah pred 38 leti. Z velikim zanimanjem so si gostje ogledali sodobno zaklonišče in poslovne prostore Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v Moša Pijadejevi ulici.

KS Tabor pa je priredila kar trojno srečanje; goste iz KS Bulevard so popeljali na pobratene Vače, kjer je potekalo delovno srečanje predstavnikov vseh treh krajevnih skupnosti, pomerili pa so se tudi na športnem področju.

Predstavniki krajevnih skupnosti Ajdovščina so najprej seznanili svoje goste z delovno organizacijo hotela Lev, ki jim je pripravila tudi manjšo zakusko. Pogovori so v sproščnem vzdušju potekali na kratkem izletu – gostje so si ogledali Pekel pri Borovnici in tehniški muzej v Bistri.



Rdeči nagelj v gumbnici in topel stisk rok – dva simbola tradicionalnega srečanja Rečanov in Ljubljancev. Okrog tisoč gostov z Reke je v soboto 14. junija odprtih rok sprejela Ljubljana. Na železniški postaji jih je pričakala razigrana množica. Foto: Marjan Zaplatič

Tudi v krajevni skupnosti Poljane so se na prihod dragih gostov skrbno pripravili. Najprej so se v krajevni skupnosti pogovarjali o ustavni preobrazbi KS in razvijanju delegatskega sistema, o poteku priprav srednjeročnih načrtov v smislu stabilizacije, izmenjali so izkušnje o pripravah na usmerjeno izobraževanje in izkušnje s področja ljudske obrambe in družbene samozaščite. O vseh teh temah je bilo največ govora na vseh srečanjih predstavnikov krajevnih skupnosti iz Ljubljane in Reke.

V KS Poljane je bila na obisku delegacija KS Center Sušak z Reke, ki si je ogledala tudi klinični center, nato pa so jih gostitelji popeljali v Dražgoše in v Kropo, kjer so si ogledali kropski muzej.

Vsa srečanja so bila prisrčna in nepozabna, takole pa so jih opisali gostje sami:

Svetlana Jurišič, tajnica občinske konference Zveze prijateljev mladine z Reke:

»Posebej sem bila vesela srečanja s predstavniki ljubljanske organizacije ZPM. K veselemu razpoloženju je prav gotovo pripomoglo lepo vreme in kar nisem pričakovala, da nas bo toliko ljudi pričakalo in pozdravilo na ljubljanski železniški postaji. To so srečanja, ki se odvijajo že vrsto let in so odraz pravega in iskrenega prijateljstva. Še posebno pomembna pa je izmenjava izkušenj, ki bodo tako nam kot vam še kako koristne za nadaljnje delo.«

Marjan Matušek kar ni mogel skriti zadovoljstva nad sprejemom Rečanov v našem glavnem mestu.

»Vesel sem, da obe mesti sodelujeta že vrsto let in mislim, da se bodo prijateljske vezi še naprej krepile. Spoznali smo nove prijatelje, z nekaterimi smo se tudi dogovorili, da se bomo še srečali, morda na Reki ali pa spet v Ljubljani.«

Aldo Šimper, tajnik Gospodarske zbornice Reke je dejal:

»Prišli smo predvsem zato, da pregledamo rezultate našega dvajsetletnega sodelovanja, danes pa smo tudi podpisali protokol o sodelovanju med Gospodarsko zbornico Reke in Medobčinsko gospodarsko zbornico Ljubljane in regije o nadaljnjem sodelovanju na področju gospodarstva obeh območij. Na današnjih razgovorih smo spregovorili tudi o pripravi srednjeročnih načrtov za obdobje 1981 do 1985. Na Reki smo ustanovili tudi poseben koordinacijski odbor za sodelovanje med reškimi in ljubljanskim gospodarstvom, ki ga vodi Kazimir De Martini.«

»Že nekajkrat smo se sestali s predstavniki ljubljanskega gospodarstva, podpisali smo protokol pa je samo potrdil sodelovanje od osvoboditve pa do današnjih dni, na drugi strani pa predstavlja nadaljnje možnosti še intenzivnejših stikov na gospodarskem področju,« nam je dejal Kazimir De Martini. »S tem podpisom odpiramo tudi možnosti sodelovanja na novih področjih gospodarstva. Današnji razgovori so torej samo potrdili izjemno dobro sodelovanje Reke in Ljubljane, in upajmo, da bo tako tudi v bodoče.«

PRIMOŽ HIENG
LUČKA ŠPAT